

vergadering **C117**
zittingsjaar 2022-2023

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 25 januari 2023

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Bart Tommelein aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de realisatie van de doelstellingen van het programma van het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur – 964 (2022-2023)	3
VRAAG OM UITLEG van Bart Tommelein aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de crisis in de Belgische visserijsector – 1054 (2022-2023)	
VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de vraag van de aquacultuursector om ondersteuning naar aanleiding van de gestegen energiekosten – 1127 (2022-2023)	7

VRAAG OM UITLEG van Bart Tommelein aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de realisatie van de doelstellingen van het programma van het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur – 964 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Minister, ik ben zeer verheugd om opnieuw een vraag over de visserij aan u te kunnen stellen. Afgelopen maand besliste de Europese Commissie het Belgische luik van het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur (EFMZVA) goed te keuren. Ons land ontvangt 40,3 miljoen euro ondersteuning voor het bevorderen van een duurzaam model voor visserij én aquacultuur.

Uit het overzicht van de voorziene middelen blijkt dat zo'n 6,6 miljoen euro voorzien zal worden voor de bevordering van duurzame aquacultuuractiviteiten en de verwerking en afzet van visserij- en aquacultuurproducten. Tevens is er zo'n 1,9 miljoen euro voorzien voor een duurzame blauwe economie in kust-, eiland- en binnenlandgebieden en de bevordering van de ontwikkeling van visserij- en aquacultuurgemeenschappen.

Minister, hoe zullen deze bijkomende middelen voor de ontwikkeling van aquacultuur worden ingezet? Welke criteria en voorwaarden zullen hierbij van toepassing zijn? Welk traject en welke timing hebt u voor ogen?

Bij de gerelateerde actiepunten van de Commissie wordt echter telkens opnieuw verwezen naar studieopdrachten en de nood aan bijkomende kennis. Ons land heeft nu toch echt al serieus geïnvesteerd, en het is de vraag van meerdere stakeholders om nu eens naar concrete uitvoering over te gaan. Hoe zult u daar binnen het kader van deze EFMZVA-middelen mee omgaan? Welke partners zullen worden betrokken bij de besteding van deze middelen?

Als streefcijfer wordt een nieuwe productiecapaciteit van 425 ton per jaar binnen de aquacultuursector voorgelegd. Hoe werd dit cijfer bepaald en welke concrete acties zullen bijdragen tot de realisatie van deze bijkomende productieactiviteit?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Tommelein, het Belgisch programma EFMZVA is door de Europese Commissie goedgekeurd, dus zijn we nu in de volgende stap aan het uitkijken naar de operationele start van het programma door onder andere het lanceren van oproepen en het selecteren van projectaanvragen.

De middelen voor aquacultuur zullen worden ingezet als ondersteuning voor projecten die aangevraagd worden onder de actietypes die opgenomen zijn onder de specifieke doelstelling 2.1. van het programma, zijnde 'Bevordering van duurzame aquacultuuractiviteiten, met name de versterking van het concurrentievermogen van de aquacultuurproductie, waarbij wordt toegezien op de ecologische duurzaamheid van de activiteiten op lange termijn'.

De technische voorwaarden worden geregeld in een besluit van de Vlaamse Regering. Dat is nog in opmaak. Daarnaast zullen we projecten, zodra ze ingediend zijn, bij hun beoordeling aftoetsten aan een aantal selectiecriteria. Het gaat om criteria op het vlak van de projectkwaliteit en impact. Het is de bedoeling om beide elementen in de loop van het voorjaar van 2023 kenbaar te maken. Het voorjaar

is, als je buiten loopt, nog net niet gestart, want het is heel koud. (*Opmerkingen van Bart Tommelein*)

De mogelijkheden die voorzien worden voor de aquacultuursector binnen het programma, zijn afgestemd op het Belgisch Strategisch Plan Aquacultuur 2021-2030. Het Vlaamse luik van dit plan werd opgesteld in overleg met de leden van de Strategische Stuurgroep Aquacultuur.

Met dit plan zetten we in op de ontwikkeling van een moderne, ecologisch en economisch duurzame aquacultuursector, zowel te land als ter zee. Om de aanwezige kennis in Vlaanderen te valoriseren, schrijven we gerichte steunmaatregelen uit, ook om het ondernemerschap aan te wakkeren. Communicatie, innovatie, kennisopbouw en netwerking blijven behouden als essentiële bouwstenen van deze doelstellingen.

Het is aan de sector om projecten op te stellen en in te dienen, en hiervoor ook op zoek te gaan naar mogelijke samenwerking. Die samenwerking blijven we stimuleren via het Vlaams Aquacultuur Platform en zijn Strategische Stuurgroep Aquacultuur. Ook de Vlaamse aquacultuurconsulent zal hieraan bijdragen.

Wat betreft uw laatste vraag, naar cijfers: het streefcijfer van 425 ton productie per jaar is bepaald op basis van Europese richtlijnen. Concreet geeft dit streefcijfer aan hoeveel productiecapaciteit er bijkomend zou komen via stimulerende maatregelen binnen het EFMZVA. Voor België houdt dit cijfer rekening met het gemiddeld volume van de diverse soorten die binnen de aquacultuur in aanmerking komen – dat zijn onder andere: algen, schaal- en schelpdieren en vissen –, met de noodzaak om ook broedfaciliteiten uit te bouwen en met het feit dat bepaalde investeringen niet noodzakelijk bijkomende volumeverhogingen met zich meebrengen, maar bijvoorbeeld ook focussen op klimaatadaptatie en meerwaardecreatie. Het streefcijfer zullen we monitoren binnen het monitoringcomité van het Belgisch programma, en we zullen de projectoproepen natuurlijk ook sturen, collega, in functie van deze streefindicatoren, want ik zou ze het liefst halen.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Dank u wel, minister, voor uw antwoord.

Minister, de bel luidt. Zoals dat in de koers gaat: als de laatste ronde ingaat, wordt de bel geluid. Het is het moment om te beginnen sprinten en u klaar te maken voor de finale. Want we hebben in Vlaanderen al heel veel onderzocht, al heel veel goede voornemens gemaakt omtrent aquacultuur, maar het is nu echt het moment om de daad bij het woord te voegen.

We zagen zeer recent nog twee concrete voorbeelden passeren waarbij zeer expliciet wordt ingezet op duurzaamheid, en op samenwerking met andere sectoren. Zo is er het verhaal van Aqua4C in Kruisem, in samenwerking met tomatentelers. Tomato Masters is zowat het bekendste voorbeeld, maar pakt nu uit met ambitieuze plannen, waarbij gemikt wordt op een verzesvoudiging van de capaciteit voor de kweek van zoetwaterbaarzen in de komende jaren. Door de synergie met de tomatentelers is het bedrijf hiervoor op zoek naar een nieuwe locatie nabij het serrebedrijf of een cluster van bedrijven, waarbij het de warmte van water kan betrekken. Concreet wordt gezocht naar een locatie om een kwekerij met een capaciteit van 600 ton neer te zetten.

Daarnaast is er de gambakweker Eric De Muylder. Ook hij ziet kansen in een uitwisseling van de reststromen tussen beide sectoren. De Vlaams-Brabander gaf aan met een serreteler in gesprek te zijn voor de opstart van gambateelt.

En ik onthoud vooral, minister, dat de intenties en de bereidheid er zijn om aquacultuur in Vlaanderen uit te bouwen. Dat betekent dat mensen er een

businessmodel in zien. Dit is geen pure theorie meer, dit is echt een businessmodel, wellicht mede geholpen door de slinkende visbestanden in de zee. Maar als we die mensen bereid vinden om investeringen te doen in en te pionieren met duurzame aquacultuur, dan hebben we als overheid de plicht om die mensen goed te begeleiden, hun kansen te geven en hun inspanningen te faciliteren.

Ik kijk dan ook heel bewust naar de minister van Omgeving, die vergunningen moet afleveren. Mijn bijkomende vraag aan u, minister, is dan ook of u met de minister van Omgeving en Natuur sluitende afspraken zult kunnen maken om de uitbouw van aquacultuur in Vlaanderen te faciliteren.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik wil me aansluiten bij de woorden van de heer Tommelein. We zitten nu echt op het kantelpunt: na alle investeringen die we al in onderzoek en projecten hebben gedaan, staan er nu bedrijven klaar om er effectief een businessmodel van te maken. We moeten dat met alle mogelijke middelen die we hebben ondersteunen.

Ik kijk dus uit naar het voorjaar, niet alleen omdat het dan lente wordt en mooier weer, maar vooral omdat die oproepen dan gelanceerd kunnen worden en de projectaanvragen kunnen gebeuren om de aquacultuursector in Vlaanderen te versterken. Ik denk dat dat perfect past binnen onze voedselstrategie en de transformatie in de landbouw die al begint, bezig is en nog doorgezet moet worden. Daar zijn dus heel wat mogelijkheden, en als we te lang talmen zullen er een aantal bedrijven naar het buitenland kijken, waar men in de andere lidstaten verder ondersteunt. We zijn dat dan kwijt en dat zou heel erg jammer zijn.

Ik zou dus zeggen: alle hens aan dek voor een sterke Vlaamse aquacultuursector binnen onze voedselstrategie.

Ik heb nog een paar concrete vragen.

Een eerste vraag gaat om het voorbije EFMZVA, waar er voor de aquacultuursector voor de eerste keer mogelijkheden waren. Er is in de beleidsperiode een tussentijdse evaluatie gemaakt. Is er een instantie aangesteld om op basis van wat nu afgelopen is, eens te kijken welke impact de steun vanuit dat EFMZVA voor die aquacultuursector had? Zo kunnen we daar eventueel een aantal conclusies uit trekken en daarop verder bouwen.

Mijn tweede vraag is om de aquacultuursector, die toch niet zo groot is, zeer goed te informeren over de lancering van de oproepen en de projectaanvragen. Dat zou ik als een aanbeveling willen meegeven, zodanig dat zij de Europese subsidielijnen en de inspanningen die Vlaanderen daarnaast zet, zo goed mogelijk kunnen benutten.

Dan heb ik nog een andere vraag. Het belang van de gemeenschapsgeleide lokale ontwikkeling van de uitbouw van de kustgebonden aquatische voedingswaardeketen is vanuit Europa onderschreven. Ik dacht dat er ook in het Vlaams programma een actieplan is rond kustgebonden lokale actiegroepen visserij, dat opgericht zal worden om een strategie te ontwikkelen en te beheren om lokale uitdagingen en problemen van onderuit aan te pakken. Ik denk dat het heel belangrijk is om effectief met lokale gemeenschappen dat draagvlak voor de aquacultuursector nog te vergroten. Welke spelers of actoren hebben nu al interesse getoond om deel uit te maken van die lokale actiegroep? En welke lokale uitdagingen of problemen worden door die aanwezigen naar voren geschoven om er nu prioritair op in te zetten, waarvoor tegen het voorjaar hopelijk oproepen gelanceerd kunnen worden?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega's, voor uw beider volgehouden grote interesse in onze aquacultuursector. Ik deel die interesse trouwens.

Collega Tommelein, u verwees naar een aantal projecten. Weet dat het onderzoek in aquacultuur er bij ons echt op gericht is om de productie in Vlaanderen te verhogen of te verbeteren. Die doelstelling is ook iets wat we moeten halen. Wij steunen ook investeringen in aquacultuur, en zeker als het duurzame aquacultuur is. Synergieën met andere bedrijven, zoals de tomatenkweek, zijn wij aan het stimuleren. Ik heb ook middelen voorzien om investeringen op dat vlak te stimuleren. Ik wil u dat ook bevestigen. Maar dat moet gepaard gaan met een goed businessplan. En als er een vergunning nodig is, moeten we een vergunning krijgen. Ik kan wel niet aan collega Demir vragen dat ze dingen doet die niet kunnen, maar ik kan wel zeggen dat ook die nieuwe ontwikkelingen met een open vizier moeten worden bekeken. Ik denk dat dat ook geen probleem zal zijn, zeker niet als ik collega Coudyser hoor pleiten voor onze Vlaamse aquacultuur.

We zullen in het voorjaar effectief oproepen lanceren, collega Coudyser, en ik zal mij niet enten op de temperatuur buiten om te bepalen wanneer dat het voorjaar is – het zal het échte voorjaar zijn. We voorzien daar ook een budget voor van 8.219.400 euro, Europese en Vlaamse middelen samen. Dat is toch een niet onaanzienlijk bedrag. We voorzien ook de aanstelling van een aquacultuurconsulent voor het informeren van de sector en het begeleiden van de bedrijven; die is ondertussen ook aangesteld en kan daarin ook stimuleren.

De evaluatie van het vorige programma is er. Er is een regelmatige monitoring die, zoals ik zei, wordt opgevolgd door het monitoringcomité van het EFMZVA. Het is de bedoeling dat we de doelstellingen die Europa goedgekeurd heeft in het Belgisch operationeel programma, ook halen. Dat is de reden waarom we een Vlaams Strategisch Plan Aquacultuur maken.

Tot slot: de kustgebonden acties worden uiteraard getrokken door de provincie West-Vlaanderen, collega's – hoe zou het anders kunnen? Zij hebben al voorbereidende activiteiten georganiseerd, maar kunnen nu maar aan de slag gaan. De reden daarvoor is zeer helder en eenvoudig: zolang het programma niet goedgekeurd was, konden ze niet starten. Het is nu goedgekeurd, dus kunnen zij van start gaan.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Minister, uiteraard merk ik uw enthousiasme, het straalt van u af, dat is duidelijk. En ik denk dat dat ook wel belangrijk is.

Maar ik wil toch even duiden: ik vraag niet aan de minister bevoegd voor de vergunningen om dingen te doen die buiten de wet vallen, en buiten de decreten al helemaal niet. Ik zou de laatste zijn om daarvoor te pleiten, ik ben legalist. Maar je hebt natuurlijk de administratieve lasten en de manier waarop je een vergunning moet indienen, en de snelheid waarmee men vergunningen behandelt, die ook wel in ogenschouw kunnen worden genomen. Ik denk dat het heel belangrijk is dat de hele regering, met inbegrip van het hele parlement, moet beseffen dat wij hier als Vlaanderen een bijzonder grote opportuniteit hebben om pionier te zijn in Europa van alles wat te maken heeft met aqua- en maricultuur. Wij moeten die kansen volop grijpen en daar moet iedereen aan meewerken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Tommelein aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de crisis in de Belgische visserijsector – 1054 (2022-2023)

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de vraag van de aquacultuursector om ondersteuning naar aanleiding van de gestegen energiekosten – 1127 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Voorzitter, minister, door de hoge brand- en grondstofkosten staat het water bij tal van Belgische reders aan de lippen. Volgens informatie van de Rederscentrale ligt de situatie momenteel zeer moeilijk in ons land maar hebben de meeste reders ervoor gekozen om te blijven vissen en de vloot operationeel te houden.

In Nederland lopen de verliezen echter zo hoog op dat de helft van de zeevissers dreigt te stoppen. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) heeft daarom vanaf 1 september 2022 in opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), de Tijdelijke subsidieregeling vermindering gevolgen Brexit voor de visserij opengesteld. Tot 30 november 2022 konden de reders een subsidieaanvraag doen. Het gaat aldus om een uittredingspremie als de schipper aan wal blijft en zijn vissersrechten afstaat. Niet onbelangrijk is dat uiteindelijk een derde van de Nederlandse vissers een aanvraag voor zo een uittredingspremie indiende.

Ook in ons land leeft de vraag naar bijkomende inspanningen voor de sector.

Minister, in welke mate hebt u zicht op de impact van de huidige energiecrisis op de Belgische visserijsector? Hoeveel reders zijn er vorig jaar reeds gestopt en wat is het huidige totaalcijfer? Zijn de redenen tot stopzetting rechtstreeks te linken aan de huidige energiecrisis? Welke regionale en internationale initiatieven hebt u reeds ondernomen in het kader van de huidige crisis? Vonden er reeds bijkomende overlegmomenten plaats? Zijn er bijkomende ondersteuningsmaatregelen voor deze sector op regionaal of internationaal niveau gepland? Welke rol zal de recent opgerichte vzw OVIS (Ondersteuningsfonds voor visserij in transitie) in deze crisis spelen? Kunnen middelen en acties via deze weg versneld worden aangereikt?

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister, mijn vraag gaat over de energiecrisis, maar dan eerder gericht op de aquacultuursector. De Europese Commissie heeft een tijdelijk crisiskader om de Europese visserij- en aquacultuurondernemingen te ondersteunen in de context van de Russische invasie in Oekraïne. Daardoor kunnen de lidstaten staatssteun verlenen aan zowel de aquacultuursector als de visserijondernemingen.

Op uw initiatief heeft de Vlaamse Regering midden juli een budget van 600.000 euro uitgetrokken vanuit het Vlaamse plan 'Vlaamse Veerkracht', net om steun te verlenen aan de Vlaamse vissers voor de gestegen energiekosten ten gevolge van de situatie in Oekraïne. Dat is een goede zaak, voor alle duidelijkheid.

Uit uw antwoord op een schriftelijke vraag die ik u heb gesteld, blijkt dat dat volledige steunbedrag nodig was en ook is uitgekeerd aan vissersvaartuigen uit het

kustvissersegment, uit het grote segment en uit het kleine vlootsegment. Dat zijn allemaal nuttig bestede middelen. In mijn vraag vroeg ik ook of de aquacultuursector ondersteund zou kunnen worden. Daar heb ik eigenlijk geen duidelijk antwoord op gekregen.

Vandaag bereiken er mij signalen dat de aquacultuursector kreunt onder de stijgende energiekosten. Dat is natuurlijk ook logisch want het is een specifieke sector die in volle ontwikkeling is, ik durf zelfs te zeggen dat die eigenlijk nog in de kinderschoenen staat en zoekt naar rendabele businessmodellen. Het lijkt mij goed om toch ook middelen voor die sector te voorzien. Daarom stel ik nog eens de vraag of er bij het uittrekken van die 600.000 euro, die goed besteed is aan de visserijsector, niet gedacht is aan de aquacultuursector. Waren er geen mogelijkheden om ook het steunmechanisme vanuit Vlaamse Veerkracht in te zetten op de aquacultuursector? Is er überhaupt nu nog een mogelijkheid om via een of ander kanaal ook de aquacultuursector voor de energiekosten te ondersteunen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega's, voor de twee belangrijke vragen. Ik start met de vragen van collega Tommelein en ga dan antwoorden op de vragen van collega Coudyser, want ze behandelen dezelfde thematiek maar het is een beetje anders in de steun.

Aangezien het boekjaar 2022 nog maar net afgesloten is, collega's, is er vandaag nog geen zicht op de impact van de huidige energiecrisis op de boekhoudkundige resultaten van de rederijen. Na afloop van de wettelijke termijnen voor het afsluiten en indienen van de jaarrekening zal het Departement Landbouw en Visserij een analyse maken en de resultaten ervan ter beschikking stellen via de website.

We monitoren wel continu de brandstofprijzen, collega's, en daar zien we een stijging van de eenheidsprijs voor diesel van bijna 85 procent in 2022 ten opzichte van 2021. Ook de algemene kosten en de loonkosten zijn gestegen, en dat is een beetje in lijn met de huidige inflatie.

Wat de reders en de redenen van stopzetting betreft, waren er in het begin van 2022 64 actieve vaartuigen en op het einde van het jaar waren er ook 64 vaartuigen. Er zijn wel, collega, enkele vaartuigen uit de vaart genomen maar er zijn er ook evenveel bij gekomen. Mijn diensten geven aan dat geen enkele stopzetting van een vaartuig een-op-een te linken is aan de huidige energiecrisis. Ik vind dat het beste nieuws van de dag. Als je weet wat die mensen meemaken en in welke omstandigheden ze moeten werken, is dat eigenlijk wel zeer goed nieuws. Het is niet voor mijn eigen communicatie maar ik vind dat sterk. *(Opmerkingen van Bart Tommelein)*

U stelt de vraag, ik antwoord.

Wat de initiatieven betreft heeft de Vlaamse Regering op mijn initiatief een ondersteuning voor de visserijsector voorzien om de gevolgen van de situatie in Oekraïne te milderen. Er is 600.000 euro vrijgemaakt voor de meerkosten van vissersvaartuigen in de periode van 1 februari tot 31 juli van vorig jaar om zo de Belgische vissersvloot actief te houden. Deze steun is toegekend op basis van een forfaitair basisbedrag per vaartdag met drie verschillende niveaus: 100 euro per vaartdag voor vaartuigen uit het kustvissersegment, 150 euro per vaartdag voor andere vaartuigen uit het kleinvlootsegment niet-kustvissers en 200 euro per vaartdag voor vaartuigen uit het grootvlootsegment, telkens met een maximum van in principe 75 subsidieerbare dagen per vaartuig en dit binnen de grenzen van het beschikbare budget. Ik hoop dat jullie dat allemaal zeer helder begrepen hebben.

In totaal zijn er, en dat is belangrijk, twaalf vaartuigen van de kustvisser, dertien vaartuigen uit het kleinvlootsegment niet-kustvisser en dertig uit het grootvlootsegment die de subsidie aangevraagd hebben en ze ook allemaal gekregen hebben. Die subsidie heeft wel effect gehad en ook succes gekend.

Wat de overlegmomenten betreft, zijn onze diensten in voortdurend overleg met vertegenwoordigers van de sector, bijvoorbeeld in het kader van de taskforce voor het convenant 'Visserij verduurzaamt' en de ervan afhankende werkgroepen.

Er zijn voor 2022-2023 heel wat projecten ter ondersteuning van onze Vlaamse vissers lopende of in de pijplijn, voornamelijk ook in het kader van de Brexit Adjustment Reserve, de zogenaamde BAR.

En dan komen we bij OVIS, ons geliefde kind OVIS. Het is een kind dat ook wel wat zorgen baart op bepaalde momenten. *(Gelach en opmerkingen van Bart Tommelein)*

Nu moet het kind ook nog groot worden. Na de geboorte die uiteindelijk succesvol was, volgt de verdere ontwikkeling.

Het uitbetalen van brandstofsteun voor de reders vanuit OVIS in het kader van de Oekraïne-crisis is aan bod gekomen op de raden van bestuur van november en december. De feedback die mijn diensten ontvangen hebben, is dat de huidige statuten en het huishoudelijk reglement geen brandstoftoelage, noch een tussenkomst specifiek voor de meerkosten van visserijactiviteiten toelaten. U begrijpt meteen waarom ik zeg dat ik wel wat bezorgd ben.

Het is nu aan OVIS om te bekijken hoe ze hiermee omgaan, maar voor mij is het evident dat we alle mogelijke instrumenten maximaal inzetten voor de garantie van de aanvoer van verse vis, voor het behoud van de tewerkstelling, voor de toekomst van de hele visserijsector, zeker in tijden van crisis. Ik heb een klein beetje last met dat standpunt. *(Opmerkingen van Bart Tommelein)*

Dan kunnen we misschien ons beider steun betuigen.

Kunnen middelen worden aangereikt? In het kader van zijn doelstelling om duurzaamheid te faciliteren binnen de Belgische visserijsector heeft de raad van bestuur van OVIS wel het project 'Digivloot' in aanmerking genomen na de eerste call. Bij dit project worden brandstofmeters op de motoren van de schepen geplaatst. Met de opgehaalde data die verwerkt worden door het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) kan er aan de slag gegaan worden om energie en brandstof te besparen. Voor dit project is een totale steun gevraagd van 2,1 miljoen euro maar de beslissing over dit project moet nog worden genomen en dat zou kunnen gebeuren op de raad van bestuur van OVIS van 8 februari. Ik hoop dat er dan witte rook kan komen.

Ik kom tot de vragen van mevrouw Coudyser rond aquacultuur. De aquacultuursector kan een beroep doen op de middelen die beschikbaar zijn gesteld via het algemeen steunkader voor energiesteun voor gas en elektriciteit zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 9 december. Dat steunkader heeft betrekking op de gestegen kosten voor elektriciteit. Hiervoor werd een ruim pakket aan Vlaamse middelen ter beschikking gesteld.

Maar aangezien de visserijsector voor zijn aandrijving gebruikmaakt van gasolie, kan hij geen beroep doen op het algemeen kader voor energiesteun voor gas en elektriciteit, waardoor we een apart steunkader voor de visserijsector hebben moeten maken. Beide sectoren hebben dus hun eigen specifieke steunkader, gebaseerd op de door hen gebruikte energiedrager.

Collega Coudyser, de aquacultuursector kan voor de gestegen energiekosten dus een beroep doen op ons Vlaamse kader en hij doet dat ook. Ze kunnen nog altijd aanvragen indienen voor het vierde kwartaal van vorig jaar. Die aanvraag wordt dan per kwartaal beoordeeld en de voorwaarden gesteld voor het vierde kwartaal worden ook geëvalueerd en mogelijk bijgestuurd door de regering.

Collega Coudyser, het is belangrijk om in het oog te houden dat er op basis van de eerste screening door het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) geen enkel bedrijf uit de aquacultuursector een aanvraag heeft ingediend voor energiesteun, maar het kan nog via het digitale loket. Het zou misschien nuttig zijn dat wij ook nog een informatief berichtje sturen. Ze kunnen geen beroep doen op dezelfde maatregelen als de vissector, ze moeten bij VLAIO aankloppen, gezien de energiedrager waarvan ze gebruikmaken. Ze kunnen dat nog altijd doen, maar tot nu toe heeft niemand daarvan gebruikgemaakt. We moeten uitzoeken waaraan dat ligt en als blijkt dat het aan de voorwaarden ligt, kunnen we nog altijd bijsturen. Het is goed dat we bekijken wat de eventuele moeilijkheden zijn. Het kan ook te maken hebben met het feit dat er geen nood is om daarop een beroep te doen. *(Opmerkingen van Annie Cool, raadgever Visserij van minister Hilde Crevits)*

Maar er is nood, zegt Annie Cool aan mijn rechterzijde. Dus als er nood is en er is een kader, is het wel vreemd dat niemand die steun aanvraagt. De vraag is wat daarvan de oorzaak is.

Binnen het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur (EFMZVA) zijn middelen voorzien om de verduurzaming van de sector te stimuleren, waar energietransitie deel van uitmaakt. Bij de eerste calls van het nieuwe EFMZVA later dit jaar zal ook de aquacultuursector aan bod komen.

Ik vind dat we toch eens een nieuwe naam moeten zoeken voor het EFMZVA, dat mag voor mij het Visplan zijn, of het Europees Visplan, maar toch iets dat beter bekt dan het woord waarover ik steeds mijn tong breek. *(Opmerkingen van Bart Tommelein)*

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Minister, ik merk opnieuw dat we het over heel wat zaken eens zijn, zelfs over de naamswijziging van onuitspreekbare afkortingen.

Het is goed dat u een aantal communicaties kunt doen. Het feit dat die vissersvloot op peil blijft, kunt u met kracht communiceren, al mag u de bronvermelding natuurlijk niet vergeten, zodat dat duidelijk is.

Maar goed, we hadden het zo-even ook nog over de aquacultuur. Collega Coudyser heeft terecht aangestipt dat de sector ook bijzonder wordt getroffen door de energiecrisis.

Ik heb het daarnet ook gehad over Aqua4C in Kruishoutem, dat ambitieuze plannen had en heeft en wordt genooddaakt om de productie tijdelijk te verminderen. We weten dus meteen waar de problematiek zit, namelijk bij de energiekosten. Het is een belangrijk aandachtspunt voor de hele sector en ook voor de aquacultuursector om dat onder de knie te krijgen.

Het is een probleem van de hele visserijsector en het was ook de rechtstreekse aanleiding tot mijn vraag. Meer nog is er de vraag wat er op korte termijn bij wijze van crisismanagement kan worden gedaan om de sector door deze problemen te helpen. We kunnen hierop anticiperen en de sector aanzetten tot verduurzaming op het vlak van energieverbruik. Maar dat betekent niet, minister, dat ik niet zij aan zij met u sta om er bij OVIS op aan te dringen om daarin een andere houding aan te nemen.

Ik ga ervan uit dat de sector momenteel door iets minder zwaar vaarwater gaat, omdat de energieprijzen tot iets meer realistische proporties werden herleid. Maar het blijft wel een punt dat onze verouderde zeevloot nog altijd zeer, zeer kwetsbaar is.

Dat brengt mij meteen ook opnieuw bij het heikele punt van de nieuwbouw. Ik heb die vraag daarnet ook al gesteld, bij de bespreking over de Agriculture and Fisheries Council (AGRIFISH). De afgelopen jaren hebben we inderdaad de introductie van een aantal nieuwe schepen gehad. U stipt terecht aan dat we er een aantal verloren hebben. Maar we hebben er ook een aantal bij gekregen, zodat we op dat cruciale cijfer van 64 zijn kunnen blijven. Dat kon alleen maar doordat wij een aantal nieuwe vaartuigen in de markt hebben kunnen brengen. Dit is heel heikel, omdat het toch verboden blijft om Europees geld te gebruiken voor nieuwbouw. Ik vind dat we erop moeten blijven hameren dat wij dat wel zouden moeten kunnen. Wij hebben straks het voorzitterschap van Europa. U mag dat leiden, minister. Dat is een historisch moment voor Vlaanderen, een West-Vlaamse minister die straks die commissie leidt en de Europese leiding neemt. Ik denk dat u daar toch een punt van moet kunnen maken als voorzitter. *(Gelach)*

Mijn vraag is ook of u zicht hebt op het feit of er inmiddels nog nieuwe scheepsorders lopen om oude boten te vervangen door nieuwe. Met andere woorden, als er dit jaar weer afvallen, gaan we er dan ook weer bij hebben?

En wat kan er vanuit de regering, buiten Europa om, nog gedaan worden om die nieuwe vissersboten te ondersteunen, buiten de huidige extra's die worden betoelaagd? Die zijn zeker 'nice to have', maar maken natuurlijk geen wezenlijk verschil uit voor een visser om te kiezen voor een nieuwe vloot.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Het generieke steunkader via VLAIO stond inderdaad open, maar we hebben vastgesteld dat niemand heeft ingediend, terwijl er wel degelijk problemen en noden zijn die te maken hebben met de energiesector. Ik las in de krant dat bij een gambakweker een groot deel van zijn gamba's verloren waren doordat de energie zo duur is om de temperatuur op peil te houden voor het kweken van de gamba's, dat het niet meer te houden was. Dan is er echt wel een probleem.

Het is goed dat we ze aanmoedigen om effectief aanvragen in te dienen, maar de criteria moeten wel zo zijn dat we voor die sector toch wat maatwerk kunnen bieden. Ik heb ook al gelezen dat de lat inderdaad misschien te hoog werd gelegd, dat er nog middelen zijn en dat de bevoegde minister daar ook naar wil kijken. Ik hoop dat er toch echt wel steun kan worden gevonden, specifiek voor die energie- en de aquacultuursector.

En natuurlijk ben ik blij dat het EFMZVA, of hoe we het kind in de toekomst ook zullen noemen, perspectieven biedt. Want een kleine sector die nog in de kinderschoenen staat, moeten we op alle mogelijke manieren ondersteunen. Het is iets anders dan de bouwsector of de toeristische sector of een andere sector, waarbij bedrijven er staan en wij ze door een crisis heen loodsen. Het zijn gezonde bedrijven voor de crisis en ze blijven gezond na de crisis. Dat is het doel van die steun. Hier is het net hetzelfde, maar het is een sector die alle hulp en steun nog kan krijgen. Ik kijk dus uit naar het voorjaar.

Ik wil ook nog het punt van de visserijsector ondersteunen. We zien dat ze overleven in Vlaanderen doordat er zoveel nieuwbouw is en ze met die nieuwbouw nieuwe vaartuigen kunnen laten bouwen die voorzien zijn van alle nieuwe ecologische mogelijkheden en technische snufjes daaromtrent. Dat is de koers waarop we verder moeten varen, letterlijk. Duurzaam vissen, daarvoor heeft men

duurzame boten nodig die vaak alleen maar met nieuwbouw echt resultaten kunnen opleveren. Blijf daar dus alstublieft op hameren in de periode van het Belgische voorzitterschap. U moet daar zelfs zo lang niet mee wachten. Ook volgend jaar mag dat zeker onder de aandacht blijven.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel. Als ik me niet vergis, collega Schauvliege, dan hebt u toch al zo'n 'vis-voorzitterschap' meegemaakt? *(opmerkingen van Joke Schauvliege)*

Bart Tommelein (Open Vld): Ik ken mijn klassiekers, minister.

Minister Hilde Crevits: Ik was ervan overtuigd dat collega Schauvliege ook al 'vis-voorzitter' geweest was.

Bart Tommelein (Open Vld): U komt voor een historisch moment te staan. Het zou kunnen zijn dat uw voormalige collega Kris Peeters dat al gedaan heeft. U bent alleszins al zeker de eerste vrouw. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Het eerste 'viswuuwetje', zeggen ze bij ons.

Minister Hilde Crevits: Nu moet ik mij beledigd voelen, maar het is in orde. *(Opmerkingen van Bart Tommelein)*

Een koosnaampje, oké.

Ik wil toch nog even terugkeren naar het feit dat geen enkel aquacultuurbedrijf steun heeft aangevraagd bij VLAIO. Annie zegt mij dat de aquacultuurconsulent die mogelijkheid echt heeft gecommuniceerd in de sector. Men is dus op de hoogte. Maar er zijn effectief een aantal knelpunten. Gisteren heeft de Strategische Stuurgroep Aquacultuur toevallig vergaderd, en daar zijn de knelpunten in verband met het verwerven van de energiesubsidie aan bod gekomen. Het is nu aan ons om die elementen door te geven aan de mensen van VLAIO, om te kijken of er bijsturing van de voorwaarden mogelijk is. Want uw voorbeeld, collega, zal zeker ook ... dat lijkt me een evidentie, maar als het niet lukt omdat het door de mazen van het net glipt, dan moeten we bekijken hoe we daar, op maat van de sector, iets aan kunnen doen.

Collega Tommelein, de verduurzaming in zowel de visserij als de aquacultuursector, is eigenlijk volop ingezet. We hebben middelen voorzien voor de transitie naar groene energie. In het bijzonder ben ik blij dat de sector zelf het voortouw heeft genomen om die energietransitie te doen en om ook een seminarie over energietransitie te organiseren. De interesse van onze reders was bijzonder groot. Het was trouwens in Oostende, fluistert Annie me in, dus de burgemeester heeft daar misschien het voorwoord mogen doen. Het wordt opgenomen binnen het convenant voor duurzame visserij, en er volgen ook verdere studies en acties.

In mijn gesprekken met de reders merk ik ook dat ze, zelfs als we op Europees vlak discussiëren, echt trots zijn op hun vloot en het voortouw willen nemen om duurzaamheidsambassadeur te zijn. Dat is dus een heel goede zaak, maar u hebt een punt. We moeten zorgen dat iedereen mee blijft, want het is al een kleine vloot en over de quota voor 2023 was ik zelf een beetje ontgoocheld, zeker als het gaat over bepaalde vissoorten. Ik vind dat Europa ook rekening moet houden met de kleinere vloten, onder andere de pladijs. Tot slot wil ik ook over die verduurzamingsactie meegeven dat onze onderzoeksinstituten, en voornamelijk ILVO, enorm veel steun bieden en dus ook via die weg onze vloot weerbaarder maken. Ik heb gezien hoe de mensen van ILVO, die ook op de boten zijn, innovatieve systemen installeren waarmee we dan wereldwijd top zijn.

We zitten daar dus eigenlijk op een interessant snijpunt van vissers, toptechnologie en duurzaamheid. Maar we moeten zorgen dat men van de steun, en dan zeker de energiesteun, in de aquacultuursector gebruik kan maken. Ik ga kijken of ik de knelpunten kan oplossen. Het zal een beslissing vragen van heel de Vlaamse Regering als we dat besluit moeten aanpassen. Maar gelet op het feit dat we hier met de drie meerderheidscoalitiepartners zijn, ga ik ervan uit dat daar enige bereidheid toe zal zijn. Het zal dus niet aan mij liggen als het niet lukt.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Ik ben tevreden met uw antwoord, minister. En ik denk inderdaad dat duurzaamheid boven alles staat, en dat is hetgeen waarmee wij echt het verschil kunnen maken.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik kan me daar alleen maar volledig bij aansluiten.

Minister Hilde Crevits: En we zijn weer allemaal gelukkig.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.